

Hlíðasmára 8
201 Kópavogi
sími 564 4104

Útgefandi

Læknafélag Íslands
Læknafélag Reykjavíkur

Ritstjórn

Magnús Gottfreðsson,
ritstjóri og ábyrgðarmaður
Elsa B. Valsdóttir
Gerður Gröndal
Hannes Hrafnkelsson
Magnús Haraldsson
Sigurbergur Kárason
Þórdís Jóna Hrafnkelsdóttir

Tölfræðilegur ráðgjafi

Thor Aspelund

Ritstjórnarfulltrúi

Védís Skarphéindsdóttir
vedis@lis.is

Blaðamaður

Hávar Sigurjónsson
havar@lis.is

Auglýsingastjóri og ritari

Esther Ingólfssdóttir
esther@lis.is

Umbrót

Sævar Guðbjörnsson
saevar@lis.is

Upplag

2000

Prentun, bókkun og pökkun

Prenttækni ehf.
Vesturvör 11
200 Kópavogi

Áskrift

14.900,- m. vsk.
Lausasala
1490,- m. vsk.

© Læknablaðið

Læknablaðið áskilur sér rétt til að birta og geyma efni blaðsins á rafrænu formi, svo sem á netinu. Blað þetta má eigi afrita með neinum hætti, hvorki að hluta né í heild, án leyfis.

Fræðigreinar Læknablaðsins eru skráðar (höfundar, greinarheiti og útdrættir) í eftirtalda gagnagrunna: Medline (National Library of Medicine), Science Citation Index (SciSearch), Journal Citation Reports/Science Edition, Scopus og Hirslna, gagnagrunn Landspítala.

The scientific contents of the Icelandic Medical Journal are indexed and abstracted in Medline (National Library of Medicine), Science Citation Index (SciSearch), Journal Citation Reports/Science Edition and Scopus.

ISSN: 0023-7213

Maður með mönnum

Í voninni býr sú sannfæring mannsins að draumar geti ræst og að hindranir séu yfirstíganlegar. Saga læknisfræðinnar geymir ófá dæmi um einstaklinga sem eru drifnir áfram af innri sannfæringu og ögra hinu viðtekna og hafa breytt hinu ómögulega í hið mögulega. Voninni fylgir þráin en líka þrjóska og siðareglur og innbyggð íhaldssemi læknisfræðinnar gegna því vandasama en mikilvæga hlutverki að styðja við þrautseigju en hemja fifdirfsku.

Árið 1951 uppgötvaði rússneski bæklunarlæknirinn Gavriil Ilizarov (1921-1992) að hægt væri að lengja bein. Hann þróaði aðferð og tæki (Ilizarov Apparatus) til að framkvæma lengingar. Þær fara þannig fram að fyrst er leggbeynið þröbrotið. Þá er tækið – sem bæði er spelka sem styður beinið og þvinga sem togar það í sundur – fest við útlíminn með stálpinum sem eru boraðir í gegnum beinin. Ilizarov starfaði í Kurgan í Austur-Síberíu og næstum tveir áratugir liðu þar til starfsbræður hans í Moskvu viðurkenndu aðferðina. Hróður Ilizarov náði vestur fyrir járn-

tjaldið árið 1980 og ströndum Íslands ári síðar. Þar kveikti umfjöllun í norsku vikublaði þá von hjá Helga Óskarssyni að hann, 13 ára og 114 sm á hæð, gæti breytt örlögum sínum. Helga dreymdi um að verða stærri og þrátt fyrir hindranir og áhættu sem íhaldssamari læknar bentu á, rættist sá draumur.

Með tveimur aðgerðum, á leggjum og lærleggjum, bættust heilir 40 sm við hæð Helga. Að auki voru upphandleggirnir lengdir. Lengingin sjálf tók um þrjá mánuði og hver millimetri sem daglega bættist við hæð Helga er varðaður ólýsanlegum sársauka. Vopn Helga voru viljastyrkurinn og stuðningur foreldranna sem komu sér líka vel í áralangri eftirmeðferð sem fór fram bæði ytra og hér heima.

Tæknin er notuð við flókin beinbrott og til að rétta afmynduð bein.

Forsíðumyndin er úr einkasafni Helga, tekin 1983 og birt með hans leyfi. Þar leikur hann sér, kankvís á svip, að lengingarpinum. Ljósmyndari óþekktur.

Anna Þorbjörg Þorgrímsdóttir

Læknablaðið hefur fengið Önnu Þorbjörgu Þorgrímsdóttur til að velja og skrifa um kápumyndir á 104. árgangi blaðsins í tilefni 100 ára afmælis Læknafélags Íslands. Myndirnar tengjast þeim efnum sem eru í brennidepli afmælisgreina hvers tölublaðs.

Anna er sagnfræðingur og safnafræðingur og fyrrum stjórnandi Lækningaminjasafnsins.

Fjögur félög eru undirstaða LÍ

Þann 15. ágúst rann út frestur til að skrá félagsaðild með atkvæðisrétti í LÍ, en á þeim grunni er ákvarðaður fulltrúafjöldi aðildarfélaganna fjögurra á aðalfundi LÍ í haust. Sú breyting hefur orðið á lögum félagsins að svæðafélögin og sérgreinafélögin tvö (félög skurð- og bráðalækna) sem áður fóru með fulltrúavald sinna félagsmanna gera það ekki lengur. Aðildarfélögin fjögur sem nú eiga fulltrúa á aðalfundinum 2018 eftir skipulags- og lagabreytingar LÍ eru **Félag almennra lækna (FAL)**, **Félag íslenskra heimilislækna (FÍH)**, **Læknafélag Reykjavíkur (LR)** og **Félag sjúkráhlslækna (FSL)** sem stofnað var fyrir á þessu ári.

Niðurstaðan varð sú að skráðir félagar í FAL eru 340 og hafa þeir 17 fulltrúa á aðalfundi LÍ. FÍH félagsmenn eru 198 og hafa þeir 10 fulltrúa. LR er stærst aðildarfélag með 463 félagsmenn og 21 fulltrúa á aðalfundinum. Í FSL eru 374 og 17 fulltrúar. Fjöldi félagsmanna sem skiptist á milli þessara félaga er í dag 1296 og hefur LÍ aldrei verið fjölmennara og fulltrúafjöldi á aðalfundi

reiknast nú 65 sem er svipað og verið hefur. Hluti þessara félagsmanna, eða 158, skiptu atkvæði sínu á milli tveggja félaga og teljast félagsmenn í tveimur félögum. Ekkert er því til fyrirstöðu að eiga félagsaðild í fleiri aðildarfélögum, en aðeins tvö félög geta skipt með sér atkvæði félagsmanns til ákvörðunar fulltrúafjölda. Dágóður hópur félagsmanna, sem áður hafði ekki falið neinu af núverandi aðildarfélagunum atkvæði sitt, lét ekki vilja sinn í ljósi að þessu sinni og teljast þeir ekki með þegar fjöldi fulltrúa aðildarféлага á aðalfundi LÍ 2018 er ákvarðaður. Þeir geta hins vegar hvenær sem er tilkynnt skrifstofu LÍ hvaða aðildarfélagi þeir kjósa að fela atkvæði sitt. Til þess að sú breyting öðlist gildi fyrir aðalfund LÍ árið 2019 þarf tilkynning að berast LÍ eigi síðar en 15. desember 2018.

FAL.....	340 lækna.....	17 fulltrúar á aðalfundi
FÍH.....	198 lækna.....	10 fulltrúar á aðalfundi
LR.....	463 lækna.....	21 fulltrúar á aðalfundi
FSL.....	374 lækna.....	17 fulltrúar á aðalfundi